

■ „Engedjétek az anyát a kisdedekhez!”

Anyatejet a babának!

Egy fölmérés szerint a család nélkül fölnőtt lányok 90 százaléka szívében szülés után sem válik igazán anyává. Anélkül távoznak a kórházból, hogy alvó ösztönük csecsemőjük táplálására készítené őket. Sajnos a mai kismamák zömét mégoly szerető édesanyjuk se szoptatta annak idején. Az önféltés, a kellő fölvilágosítás hiánya mellett ok lehetett az az intézetekben meggyökeresedett szokás is, hogy szülés után elszakították és elkülönítették az anyát magzatától. Sajnos még ma is érvényben van az az 1976-os egészségügyi miniszteri rendelet, amely ezen az alapon szabályozza az újszülött osztályok működését. Az anyatejes táplálás korszerű szemlélete ellentmond ezeknek a maradi hazai előírásoknak, ám a szülészek és gyermekgyógyászok a maguk lehetőségeivel igyekeznek érvényt szerezni a világszerte hirdetett jelszónak: „Engedjétek az anyát a kisdedekhez!”

Az egységes Csongrád megyei szemlélet kialakítása volt annak a szakmai tanácskozásnak a célja, amelyet a minap rendezett az ÁNTSZ orvosok és védőnők részére, az ott elhangzottak azonban érdeklődésre tarthatnak számot az édesanyák körében is. Az alábbiakban **dr. Pintér Sándor** egyetemi tanárnak, a gyermekklinika igazgatójának véleményét foglaljuk össze az anyatejes táplálás előnyeiről.

Nincs az élővilágban még egy olyan faj az emberen kívül, amely kizárólag ne a saját anyatejével táplálná a kicsinyét. Ki hallott már arról, hogy mondjuk kecsketejen nőtt volna föl egy boci? Az embergyerek számára nincs jobb táplálék, mint az anyatej. Aki maga is megtapasztalta a szülészeti osztályok légkörét, tudja jól, miféle féltő aggodalommal várják a kismamák, elindul-e időben a tejelválasztás. A korszerű fölfogás tulajdonképpen megegyezik az ősi gyakorlattal: szülés után, azonmód, csupazon ráhelyezik a babát a mama testére. Amint érintkezik bőr a bőrrel, már ez is tejtermelésre készíti a hormonokat, és ez a néhány perc életre szóló érzelmi kapcsolatot alakít ki anya és gyermeke között.

Milyen gyakran szoptasson az anya? A mai nagymamák még úgy tanulták, szigorúan megszokott rendben, naponta

hatszor. Mit tanácsol az orvos most? Azt, hogy ahányszor csak a baba igényli. Nem hiba az úgynevezett komfort-szoptatás sem, amikor is nem az éhség csillapítása, hanem a baba megnyugtatása a cél. Az anya védelmében azonban tanácsos, hogy 20 percnél tovább ne tartson egy-egy ilyen alkalom.

A cumisüveget dobjuk a kukába! – tanácsolja a professzor –, nehogy kísértésbe essen bárki. Tehéntejjel, édesített teával a világért se kínáljuk az újszülöttet, csak cukor nélküli forralt vízzel. Feketés-pohárból, kiskanálból 5–6 nap alatt megtanul inni a csecsemő.

Honnan tudja az édesanya, hogy *eleget evett-e a baba?* Egy-két évtizede még ott állt minden rácsos ágy mellett a mérleg. Ha valaki nem tudja beszerezni, ez ne legyen gond. Ha kiegyensúlyozott, élénk, mosolygós a gyermek, naponta 6–8-szor lesz nedves a pelenka, s a rendelőbeli mérleg havonta 400–450 gramm gyarapodást jelez, minden rendben van.

Meddig éljen kizárólag anyatejen a baba? A válasz: legalább hat hónapig, de a WHO szerint akár 1–2 éves koráig is szophat. Ha közben kinőtt a gyerek az anyától, legfeljebb viszi magával a kisámlit, hogy azon helyezze kényelembé magát...

A professzor szerint 6 hónapos kortól kaphat főzeléket, 8–9 hónaposan színtejet, később pedig müzlit a csecsemő.

Mi minden szól a korai tehéntejtáplálás ellen? Megterheli a vesét, allergiás betegségek, bőrelváltozások eredője lehet. A tehéntejjel itatott csecsemők kövérebbek, nyugtalanabbak és több köztük a cukorbeteg. Ezzel szemben az anyatejet kapó babák ritkábban szenvednek légúti betegségekben, alacsonyabb a kolesterinszintjük, édesanyjukat pedig kevésbé veszélyeztetik a mellet és a nemiszerveket megtámadó daganatos megbetegedések.

A szoptatás mellett azonban nemcsak észérvek szólnak. Az általános tapasztalat szerint ez nélkülözhetetlen az anya – gyermek közötti érzelmi kötődéshez. S a professzor úgy tartja: aki szereti gyermekét, az szeret szoptatni is.

Chikán Ágnes

■ Tiszteletben tartva minden személy és szervezet véleménynyilvánítási jogát, szükségesnek érzem a korrekt tájékoztatás végett néhány kiegészítésemet közzétenni a vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás témához.

A város nem kívánja a Krügerre bízni a vízi infrastruktúra beruházását és üzemeltetését, hanem önkormányzati többségű vegyes vállalat létrehozását vizsgálja a Krüger AS és a francia CGE (többek között Párizst ellátó cég) részvételével.

Nem a cég működneik jelentős haszonnal, hanem a város és közönsége jutna jelentős előnyökhöz azáltal, hogy:

– a jelenleg nyugat-európai normáknak megfelelő vízi infrastruktúra valósulna meg a következő 15–20 évben;

– a francia és dán kormánytámogatás, az Európai Fejlesztési Bankból felvett kedvezményes kamatozású hitel, magyar kormánytámogatás (csatornára jelenleg is, a kiemelt városok szennyvíztisztítására 1994–95-től áll rendelkezésre pályázat alapján támogatás, mint erről a napokban a vízügyi helyettes államtitkár tájékoztatót), és természetesen a lakosság és az ipar által fizetett szolgáltatási díjakból jelentős számú munkahely teremthető a helyi munkavállalók (mérnökök, munkások) számára;

– a vízi infrastruktúra megvalósulása segíti a város általános fejlődését, többek között

■ Vita Szeged jövőjéről 24.

A szennyvízdíjak nőni fognak

Nyílt levél Borvendég Bélának!

Kedves Képviselő Úr, Tisztelt Béla Barátom!

A Délmagyarország március 24-i számában – biztosan névnapi üdvözlésként – megörvendeztetett egy mondattal: „Az Ativizig sem teszi a dolgát, úgy ahogy kellene”. A csapadékvíz-elvezetésről szól a cikk.

Nos, minden kritikát szívesen fogadunk, főleg, ha tudjuk, miről van szó. De így ez túl általános. A belterületi vízrendezés általában önkormányzati feladat, de Szeged város területén van egy-két állami tulajdonú mű, amit az Ativizig kezel. Ilyen például a szilléri és a tápéi főcsatorna. Van is vele bajunk, hiszen egyes fegyelmезetlen állampolgárok személtérakóhelynek használják, illegálisan beleeresztik a szennyvizet. A vagyonátadási törvény értelmében az egy önkormányzat területét kiszolgáló belvízcsatorna átadható, ha az önkormányzat kéri. Mi felajánlottuk, Szeged város nem vette át.

Az Ativizig összesen mintegy 1800 km belvízi főcsatornát kezel, ezek fenntartására az állami költségvetésből 1990-ben 30 millió, '91-ben 27 millió, '92-ben 15 millió forint lehetőséget kaptunk. A tendencia nyilvánvaló.

Egy kilométer csatorna fenntartására 1992-ben 8 ezer forint jutott. Ennek ellenére a tápéi főcsatornára – annak érdekében, hogy a lakosság kérését teljesítve zárt szelvényűvé tegyük – 1990-ben 2,2 milliót, 1991-ben 4,4 milliót, míg 1992-ben 1 millió forintot fordítottunk, ez utóbbi 126 folyóméterre volt elég. 1993-ban további 1,4 milliót költünk a csatornára, ez sokszorosan több, mint az átlagos fenntartási lehetőség.

Kedves Béla! Az Ativizig mindent megtesz, amire anyagi lehetősége van, de közel sem annyit, amennyit szeretne. A konkrét kifogásokat pedig jó lenne, ha eljuttatnád hozzánk, hogy együtt próbáljuk megoldani, mint annyi más is városunkban.

Öszinte baráti üdvözléssel:

Dr. Kovács Gábor
vízügyi igazgató

a lakásépítést, ipartelepítést, de jelentősen javítja az élet minőségét a meglévő lakóövezetekben.

A nonprofit üzemeltetés elemzése mindig oda vezet, hogy ahol igazi érdekeltség

■ Gazdaköri felhívás

A parasztság érdekében

Értesítéseink szerint a parasztság várja, hogy a Földművelésügyi Minisztérium előterjessze, a kormány benyújtsa javaslatát, a Parlament pedig jóváhagyja a szövetségi törvény megváltoztatását, mely lehetővé tenné 1993-ban egy határozott időn belül a szövetkezetekből való kiválást, a nem-tsz-tag üzletrész tulajdonának kivételét biztosítan.

Ennek a törvényváltoztatásnak a késése újabb, később jóvátehetetlen problémát és problémákat vet fel és erősíti a parasztságon belül a már kialakult feszültséget és különböző érdekcsoportok szembeállítását. Hátráltatja ez a bizonytalanság az átalakult szövetkezetek előrelátását, működését, sőt az egész mezőgazdasági termelés alakulását is.

Azért is szükséges a törvény

Március 27-én Mórahalmon tartotta a Csongrád Megyei Gazdakörök Szövetsége a márciusi kibővített választmányi ülését, melyen több határozat mellett olyan is született, mely szerint a választmány felhívással él a földművelésügyi miniszter úr és a parasztság felé.

sürgős megváltoztatása, mert ha késik, nem lesz mód a végrehajtás biztosítására. A kft.-ből nem lehet se egyéni, se csoportosan kiválni és volt üzletrészt kivenni. Ennek a problémának a felvetését szükségessé teszi az, hogy mind több szövetkezet alakít kft.-t vagy a már meglévőbe viszi be vagy akarja bevenni a vagyonát. Természetesen ehhez megfelelő közgyűlési határozat szükségeltetik. A kft.-be bevitt vagyont azonban kivenni nem lehet, esetleg eladásra felkínálni, ha lesz, aki megvegye. Akinek a munká-

jára nem lesz szükség azt elbocsátja a kft. és a vagyona bentmarad. Amennyiben a kft. gazdálkodása nem lesz nyere-

seges, egy idő után feléli a vagyonát, és megszűnhet.

Nem befolyásolni akarjuk a termelőszövetkezet tagságát döntésében, felhívásunk azért történik, hogy a közgyűlési határozat meghozatalát elősegítsük, az meggondoltan, tudatosan születhessen meg, és minden szavazó tisztában legyen a meghozott határozat esetleges következményeivel.

A Csongrád Megyei Gazdakörök Szövetségének Választmánya

KEDVES KUKORICATERMELŐK!

A BÁBOLNAI VETŐMAGÜZEM KIVÁLÓ HIBRIDEK VETŐMAGJÁVAL VÁRJA MINDEN RÉGI, ÉS ÚJ VÁSÁRLÓJÁT, NAGYÜZEMEKET ÉS KISTERMELŐKET EGYARÁNT. GYORS SZÁLLÍTÁS • MEGBÍZHATÓSÁG

Termeltetési szerződéseinkkel a termelés költségeinek egy részét meghitelezük.

A megtermelt kukoricával fizethet.

KERESSENEK BENNÜNKET AZ ALÁBBI CÍMEKEN:

IKR Rt. Bábolna, Vetőmagüzem

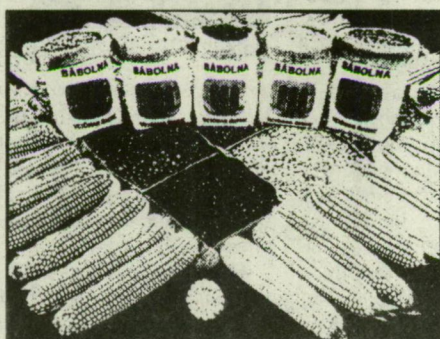
Telefon: 06-34/69-022 Fax: 06-34/69-890 Telex: 27-470

IKR Rt. Baja, Vetőmagüzem

Telefon: 06-79/25-035 Fax: 06-79/25-035 Telex: 81-301

IKR Rt. 5000-es Kecskemét

Telefon: 06-76/320-087 Fax: 06-76/322-772 Telex: 26-677

bábolnamag

IKR Rt

BÁBOLNAI MAG = A MEGÚJULÓ ÉLET GARANCIÁJA

alapítva 1869

PICK[®]

Szeged

Értesítjük tisztelt vásárlóinkat, hogy saját boltjainkban április 10-ig akciós áron

kínáljuk **búsvéti termékeinket:**

Parasztsonka	373 Ft
Füstölt csülök	268 Ft
Füstölt, darabolt sonka	455 Ft
Füstölt tarja	461 Ft
Füstölt hálós sonka	461 Ft
Füstölt első sonka	361 Ft

NÁLUNK VÁSÁROLJON HÚSVÉTRA IS!

Továbbra is **olcsóbban** kapható:

Csemege szalámi	720 Ft 606 Ft
Paprikás	
csemege szalámi	720 Ft 606 Ft

BOLTJAINK:

PICK MÁRKAÁRUHÁZ: Jókai utcai passzázs
HÚSÁRUHÁZ: Maros utca
HÚSBOLT: Mars téri Vásárcsarnok